

Popasuri scriitoricești, 3

Marian Pătrașcu

În vara anului trecut, prietenul și făcătorul de reviste Petre Cichirdan, m-a informat că dl. Florentin Smarandache, neobositul spirit enciclopedic oltean, profesor la New Mexico University, SUA, intenționează să scoată o antologie intitulată *Popasuri scriitoricești pe Olt și Olteț*. Pe atunci nu știam că era vorba de un volum II al antologiei cu acest titlu inspirat. În câteva numere consecutive ale revistei *Cultura vâlceană*, același P. Cichirdan a inserat pe ultima pagină un *Anunț literar*, în fapt – o invitație pentru scriitorii interesați de a-i trimite d-lui Smarandache câteva date biografice și creații proprii care să fie incluse în viitorul volum antologic.

Între cei care au dat curs onorantei invitații, m-am numărat și subsemnatul. În ianuarie a. c., toți autorii în viață (veți vedea de ce spun asta) au primit de la dl. Smarandache, prin E-mail, în format .pdf, volumul antologic menționat, fiind concomitent rugați să-i trimită adresele de domiciliu, pentru ca domnia sa să le/ne trimită câte un exemplar tipărit gratuit. I-am răspuns imediat și i-am atras atenția că, întrucât cei mai mulți

dintre autori vor dori să aibă mai multe exemplare din acest volum, să nu trimită doar un exemplar gratuit, ci contracost și câte exemplare dorește fiecare. În același timp, m-am oferit să fac eu centralizarea cererilor și să mă ocup și de distribuirea lor după ce primesc numărul total de exemplare comandate. Dl. Smarandache mi-a răspuns că este de acord să trimită câte un exemplar gratuit pentru fiecare autor și, contracost, câte exemplare în plus dorește fiecare, dându-mi și prețul per exemplar, în jur de 5-6 lei, socotit de domnia sa ca fiind prețul de tipărire. Știind cum arată volumul (are aproape 300 de pagini), chiar și așa, prețul transmis era ridicol de mic.

Apoi, au mai intervenit alte două situații. Prima a fost aceea că prețul transmis era pentru ca volumul să conțină pozele autorilor alb-negru, iar dl. Smarandache ar fi dorit totuși să-l scoată cu pozele respective color, ceea ce ar fi însemnat o mărire a prețului de tipărire. A doua situație a fost aceea că, la un moment dat, tot domnia sa m-a rugat să mă interesez dacă volumul nu ar putea fi tipărit în Râmnicu Vâlcea, pentru a scuti transportul până la mine. I-am răspuns că în orașul nostru sunt multe edituri, dar puține au și tipografii proprii. Am ales, totuși, două tipografii, care știam că realizează produse de bună calitate, și le-am trimis cereri de oferte. După câteva zile,

am primit răspunsul lor: prețurile oferite erau de 9 lei + TVA/exemplar în varianta doar alb-negru, la una dintre edituri, și 5 euro/exemplar în varianta alb-negru, respectiv, 9,9 euro/exemplar în varianta color, la cea de-a doua editură! Evident, afacerea a căzut!

Ca răspuns la ofertele pe care i le-am trimis, dl. Smarandache mi-a spus că la 9 lei/exemplar le scoate la Oradea și cu pozele autorilor color. În fine, domnia sa mi-a spus că, pentru cei care doresc mai multe exemplare, să încasez câte 5 lei/exemplar și să opresc eu toți banii pentru efortul de a trimite autorilor ceea ce au comandat, evident, celor din afara Râmnicului, prin coletărie poștală. Am refuzat categoric să rețin vreun ban și, în cele din urmă, am căzut la pace astfel: din banii încasați prin ramburs, eu să-mi opresc ceea ce cheltui cu expedierea și ceea ce-mi rămâne să-i trimit celui care îmi va aduce volumele la Râmnicu Vâlcea. Și, atenție – la ramburs să trec doar numărul de exemplare în plus înmulțit cu 5 (lei/ex.), fără a mai adăuga și costul expedierii coletelor!

Stimați cititori! Am ținut să relatez aceste fapte tocmai pentru a vedea și dumneavoastră ce înseamnă să fii un om generos, pe lângă, firește, multe alte calități pe care le are dl. Florentin Smarandache. În fond, prin ceea ce a făcut domnia sa, a dat dovadă de patriotism sincer,

pe care eu l-aș numi patriotism ziditor, în opoziție cu patriotismul fals/ipocrit al multor conaționali și în special al politicianilor, pe care eu l-aș numi patriotism perorat, sau chiar patriotism lătrat, dacă-mi este îngăduit acest termen dur, dar foarte exact, spun eu.

Volumul antologic *Popasuri scriitoricești pe Olt și Olteț, II*, conține un număr de 50 de autori antologați, 9 dintre ei fiind decedați. Criteriul de ordonare al autorilor în volum a fost data nașterii lor, după cum arată chiar dl. Smarandache în *Cuvânt înainte*. Țin să-i menționez în primul rând pe cei decedați, fiindcă, cel puțin unii dintre ei sunt puțin cunoscuți, dacă nu chiar necunoscuți, mai ales pentru cei care nu prea le au cu cititul cărților (din păcate, din ce în ce mai mulți, în ultimii ani): Barbu Paris Mumuleanu (1744-1836), Haralamb Lecca (1873-1920), Dumitru Caracostea (1869-1964), Ion Minulescu (1881-1944), Alexandru Busuioceanu (1896-1961), Mihail Drumeș (1901-1982), Pan M. Vizirescu (1903-2000), Dragoș Vrânceanu (1907-1972) și Ion Marin Iovescu (1912-1977).

Așadar, volumul se deschide cu Barbu Paris Mumuleanu, poet elegiac care a jucat un rol de normator al limbii române, ridicând-o de la stadiul de dialect al țăranilor la stadiul de limbă literară (Hagen Schulze).

Mumuleanu, glas cu durere (M. Eminescu, *Epigonii*), a scris poezii satirice în care înfierează defectele de caracter ale contemporanilor lui, paradoxal – fix aceleași cu ale contemporanilor noștri: O, ce ciudă, cât mă mir, / D-al celor mari caractir! / Ce schimbate la ei firi, / Ce gusturi, ce diferiri! / Precum ceriul de pământ, / Așa ei de cei mici sunt. / Toți trândavi, toți lenevoși, / Nestatornici, furtunoși, / N-au ei fapte bărbățești, / Toți au minți copilărești, / Toți de mititei iubesc / Lucruri care nu-i cinstesc. / Toți, de când sunt băieței, / Înclinează lângă ei / Oameni care-i lingușesc, / Care-i laud' și-i slăvesc. / Totdeauna cei mari vor / Să aibă-n casele lor / Prefăcuți ce le vorbesc / Tot cele ce ei voiesc. / Vor de mulți fi-ncungiurați, / Să stea-ntre ei îngâmfați, / Să le dea închinăciuni, / Să le spuie la minciuni. / Ei adevăr nu voiesc, / Nu le place, nici iubesc, / Socotesc că câte fac / Și la alți oameni le plac, / Și d-ar greși cât de mult, / Ei îndreptări nu ascult. / Ei în sine socotesc / Că la nimic nu greșesc. / Nu le place-a fi-ndreptați, / Vor a fi tot lăudați. (...) (poezia *Cei mari*). În afara poeziei din care am citat, B. P. Mumuleanu mai are în antologie încă două: *Leul și iepurile* și *Alt chip*.

Haralamb Lecca, poet, prozator, traducător și dramaturg (a fost primul dramaturg român care a jucat

roluri în piese de teatru scrise de el însuși), este prezent în antologie cu poezia *Dona Clara*, binecunoscută în special datorită transpunerii sale muzicale de către Tudor Gheorghe (câți știa că textul piesei interpretate de valorosul artist aparține lui H. Lecca?).

Urmează aromânul Dumitru Caracostea, critic literar, istoric și teoretician al limbii române, folclorist, profesor universitar, conducător de reviste literare, fondatorul Institutului de istorie și critică literară, membru al Academiei Române, care este prezent în antologie cu studiul de istorie literară *O frescă folclorică*.

Ion Minulescu este ilustrat în aceeași antologie prin poeziile *Spre soare*, *Rugă pentru Duminica Floriilor*, *A XI-a poruncă* și *Poveste scurtă*.

Alexandru Busuioceanu a studiat estetica și istoria artei la Viena și a obținut două doctorate, la Roma și București. A fost profesor universitar la Academia de Arte Frumoase din București, iar din 1945 s-a stabilit în Spania unde a înființat Institutul Român de Cultură din Madrid. Postum (1985) îi apare un remarcabil volum de cercetare istorică intitulat *Zamolxis sau mitul dacic în legendele spaniole* (reeditat în 2009). În antologie are două poezii: *Țara în gând* și *Nimb*.

Mihail Drumeș este scriitorul care a folosit, de-a lungul carierei sale de prozator și dramaturg, nu mai puțin de 17 pseudonime. A debutat cu proză încă de când era elev. Este prezent în antologie cu un fragment din romanul *Invitație la vals* (1936), care poartă titlul *Totul s-sfârșit*, un adevărat eseu despre sinucidere a cărui idee centrală este aceea că omul renunță la luptă, la lupta cu greutățile vieții, gândindu-se chiar la sinucidere, din lipsă de idealuri. De altfel, se știe că unul dintre cele mai mari păcate omenești este disperarea, pierderea speranței. Personal, cred că sinuciderea este exemplul suprem de atingere a contrariilor, fiind în același timp cel mai mare act de curaj, dar și cea mai mare lașitate, desigur, în măsura în care cel în cauză nu este bolnav psihic.

Pan M. Vizirescu a fost licențiat al Facultății de Litere București, cu un doctorat *magna cum laude* în Litere și Filosofie, profesor de liceu în Cernăuți și București, șef de cabinet în Ministerul Propagandei. A debutat ca poet la 18 ani în *Universul literar* al lui N. Iorga, publicat și de T. Arghezi în *Bilete de papagal*. În 1945 a fost condamnat la muncă silnică pe viață alături de Nichifor Crainic, Pamfil Șeicaru, Stelian Popescu ș. a. A stat ascuns într-un exil de taină, timp de 23 de ani, în casa părintească din Slatina. Primele cărți îi sunt publicate abia prin anii '80. A fost

ultimul reprezentant al curentului gândirist ortodox tradiționalist. Antologia îl ilustrează prin poeziile *Jocul de țărână*, *Statuia* și *Vizita de seară*.

Dragoș Vrânceanu a început să scrie poezie încă din timpul liceului, absolvit la Bălți. A studiat timp de patru ani filosofia la Florența. În Italia a fost arestat de autoritățile fasciste, dar a reușit să evadeze refugiindu-se în Elveția. Debutul său literar se produce în 1934, când Zaharia Stancu îl include în *Antologia poezilor tineri*. Este câștigătorul unui premiu pentru sonet acordat de Societatea Scriitorilor Români. A fost ziarist, profesor universitar, traducător și înalt funcționar ministerial. A fondat cenaclul literar *Casa de sub pădure*, pus sub președinția onorifică a prietenului său Eugenio Montale. Este inclus în antologie cu poeziile *Numai plutele bătrâne*, *Ne facem drum printre-ntâmplări*, *Au crescut secolele* și *Baladă*.

În fine, Ion Marin Iovescu, absolvent al Liceului Radu Greceanu din Slatina și al Facultății de Litere și Filosofie din București, a activat ca profesor, comerciant și bibliotecar. A debutat literar în 1934, când Liviu Rebreanu îi publică o schiță în *România literară*. A frecventat Cenaclul Literar *Sburătorul*. Acolo, în anul 1935, citește un fragment din romanul *Nuntă cu bucluc*. Impresionat, Eugen Lovinescu îi dedică în *Adevărul* un

articol intitulat *Un nou Creangă*. Are în antologie un fragment din romanul *Lacrimi pe pâine* (1967), intitulat *Văcarul Bătăgui*.

Antologia *Popasuri scriitoricești pe Olt și Olteț, II* continuă cu 41 de autori contemporani, în ordinea descrescătoare a vârstei lor, așa cum am precizat mai sus. Mă voi limita doar la a-i menționa cu numele, fiindcă, fără îndoială, pentru mine și, sunt convins că și pentru ei, este o mare onoare de a fi puși în această antologie alături de personalitățile pe care tocmai le-am trecut în revistă: Ștefan Roman, Vasile Andronache, Ion M. Saimac, Petru Pistol, Adina Dumitrescu, Marian Malciu, Dumitru Velea, Gheorghe Stancu, Margareta Mariana Saimac, Elisabeta-Silvia Gîngu, Ion I. Pârâianu, Paulian Buicescu, Felix Sima, George Achim, Ilie Gorjan, Teofil Preda, Petre Cichirdan, Puiu Răducan, Victor Păun, Marinela Preoteasa, subsemnatul, Aurel Furtună, Constantin Dincă, Vasian Mircescu, Ion Nălbitoru, Elena Agiu-Neacșu, Eugen Petrescu, Ligya Diaconescu, Nicu Cismaru, Cristina Nălbitoru, Dumitru Zamfira, Zenovia Zamfir, Ilorian Păunoiu, Dan Mitrache, Mircea Băduț, Laura O'Neale, Dragoș Călinescu, Elena Natalia Călinescu, Mariana Ciucă, Florina Dinu și Andreea-Cristina Călinescu.

Primul din această enumerare are 91 de ani, iar ultima – 13 ani!

Volumul se încheie cu o *Bibliografie selectivă* care conține 25 de indicații bibliografice.

Personal, mi se pare surprinzător, dacă nu chiar... paradoxist (nu, nu am greșit, intenționat nu am scris paradoxal!) modul în care a fost alcătuit acest volum antologic. Gândindu-mă însă la cel care a purces la o astfel de corvoadă, nu mă miră absolut deloc!

Așadar – felicitări și, în același timp, mulțumiri, domnule Florentin Smarandache!